
Fred i Verden

Vision og Faktablad vedrørende mulighederne for Nordjyllands deltagelse i FNs globale programmer under initiativet Fredsby Aalborg.

Aalborg, august 2016

Indhold

Vision

Aalborg - center for fred og bæredygtig udvikling	4
Vision	5
Forslag til organisation	6
De fire hjørnestene	7
Første skridt: Deltagelse i FNs Global Compact Cities Programme	12
De globale mål	13

Forfatter:

Niels Erik Thomsen

Arkitekt MAA

Bisiddere:

Anders Hjulmand
John Lundsgaard
Lars Nørbach

HjulmandKaptain
Spar Nord Bank
Nordjyllands Historiske Museer
Aalborg Universitet

Aalborg – center for fred og bæredygtig udvikling

Vision

Fredsby Aalborg

Vi vil gøre Aalborg til et center for fred og bæredygtig udvikling – med udgangspunkt i FN og FN's institutioner.

Vi vil skabe et netværk af byer over hele jorden, som er i venskabelig kontakt med hinanden og vedvarende bidrager til hinandens trykthed og udvikling.

Vi er borgerne i Aalborg og Nordjylland, Aalborg Universitet og Aalborg erhvervsliv

Vi er uafhængige af politiske partier og faste politiske tilhørsforhold.

Vi er en NGO by-organisation som arbejder uden grænser.

Uddybning

Fredsby Aalborg

Aalborg skal være den første blandt en række Fredsbyer med samme mål – fred, bæredygtig udvikling og en afbalanceret fordeling af jordens ressourcer.

Aalborg er en by med identitet, selvforståelse og historie. En by med velfungerende infrastruktur – administration, havn, lufthavn, virksomheder og universitet.

Byen er en homogen enhed med mulighed for at samle borgerne omkring et fælles projekt og et større mål.

Aalborg skal være stedet hvor man henvender sig når man vil kende verden, kikke i krystalkuglen og have hjælp til fred og bæredygtig udvikling.

Aalborg skal være stedet man rejser til når man som person vil arbejde for et større mål. Her findes viljen og aktiviteterne. Her findes overblikket. Her kan man vælge sin retning.

I Aalborg samler vi viden og iværksætterier med udgangspunkt i vores vision:

- Her samler vi organisationer, NGO'er og eksperter som arbejder for fred og bæredygtig udvikling.
- Her uddanner vi bevidste og målbevidste unge mennesker med holdning.
- Her samler vi virksomheder og aktiviteter der udspringer af arbejdet for fred og bæredygtig udvikling.
- Her formidler vi indsigt der giver inspiration til fred og bæredygtige løsninger.

Vi vil formulere en vision og en målsætning i forlængelse af FN's erklæringer og institutioner men med en særlig identitet som er Aalborgs unikke projekt.

Vision

Aalborg har en vision

1. Aalborg vil arbejde målrettet for fred og bæredygtig udvikling.
2. Vi vil opfylde vores vision med alle fredelige midler.

Og en målsætning

1. Vi vil ikke acceptere vold i nogen form – vi vil arbejde for at alle konflikter mellem mennesker løses fredeligt.
2. Vi vil ikke acceptere undertrykkelse og forfølgelse af individer eller befolkningsgrupper – vi vil arbejde for menneskers tryghed og frihed.
3. Vi vil ikke acceptere fattigdom og sult – vi vil arbejde for en afbalanceret fordeling af jordens ressourcer.
4. Vi vil ikke acceptere menneskeskabte trusler mod jordens klima og natur – vi vil arbejde for en bæredygtig udvikling med langt perspektiv.
5. Vi vil ikke acceptere umyndiggørende dialog – vi vil søge den dybe indsigt og samarbejde gennem partnerskaber.

Forslag til organisation

Vision

Bestyrelsen

"Aalborg – Center for fred og bæredygtig Udvikling" ledes af en bestyrelse sammensat af udvalgte repræsentanter for en række centrale råd og institutioner:

- Aalborg Kommune
- Region Nordjylland
- Aalborg Universitet
- Erhverv Norddanmark
- Faglige organisationer
- Aalborg Stift

Sekretariatet

Ansættes af bestyrelsen.

Tænketanken

Udpeges af bestyrelsen.

Uddybning

Bestyrelsen

Bestyrelsen arbejder helhjertet for opfyldelse af visionen.

Bestyrelsen udpeger i fællesskab en karismatisk direktør med internationale forbindelser, i- eller uden for deres egen kreds.

Det kan være en erhvervsperson, en universitetstilknyttet eller en tidligere politiker.

Sekretariatet

Sekretariatet løser opgaver for bestyrelsen og direktøren og faciliterer samarbejdet med byens uddannelsesinstitutioner, administration, erhvervsliv og NGO'er.

Sekretariatet varetager desuden kontakten til FN-byen i København og de internationale kontakter til Global Compact Cities, øvrige fredsbyer mv.

Tænketanken

Tænketanken er et erhvervsforum som koordinerer input fra uddannelsesinstitutioner, administration, erhvervsliv mv. og giver ideer til nye initiativer for fred og bæredygtig udvikling.

De fire hjørneste

Vision

De fire hjørneste

Der er fire hjørneste i visionen som alle er sider af samme sag, men fysisk kan ligge forskellige steder - som kan sættes i gang hver for sig og køre med forskellige hastigheder. På et tidspunkt kan de i et vist omfang smelte sammen.

1. Fredsmuseum
2. Fredsforskning
3. Fredsaktivisme
4. Fredsinnovation

Fredsmuseum

Vision

Fredsmuseum

Vi vil etablere et nyt museum i Aalborg – et museum i meget bred forstand.

Museet skal være centrum for det freds- og udviklingsarbejde som pågår i Aalborg og på sigt for alle fredsbyer.

Her kan man lære af historien men også hente aktuel viden om eksisterende konflikter, overgreb på mennesker og miljø.

Her kan man også finde de gode historier og en vej at gå med sine egne ideer og visioner.

Museet formidler de nyeste resultater indenfor fredsforskning og –innovation og samler trådene til de aktiviteter der pågår i NGO'erne.

Formidlingen sker efter de bedst udviklede principper og med den mest moderne teknologi.

Inspiration til formidling kan findes i Memorial de Caen, Frankrig og andre lignede museer.

Museet formidler kurser, konferencer og modtager uddannelsesinstitutioner.

Det skal for enkeltpersoner være muligt at søge konkret viden om historien og om aktuelle forhold.

Uddybning

Fredsmuseum

Museets formidling omfatter bl.a.:

Historien:

- Verdens historie med vægt på de to verdenskrige.
- Den kolde krig og to forskellige samfundssystemer
- Krige og konflikter der fulgte i kølvandet
- Israel og Palæstina
- Balkankrigen
- Golfkrigene
- Afghanistan
- Overgreb og folkemord

Oplysning om FN:

- FN's historie og dets muligheder. FN's daglige praksis og FN's institutioner.

De aktuelle konflikter:

- Det arabiske forår og krigen i Syrien
- Islamisk Stat
- Krimkrigen
- Krigen mod terror

Løbende status på FN's 17 Bæredygtigheds mål, herunder:

- Klima og miljø
- Ulighed, fattigdom og sult
- Sundhed og uddannelse
- Fred og sikkerhed
- Partnerskaber

De aktuelle fredsbestræbelser:

- Museets Fredsobservatorium – fokus på konfliktzoner
- De folkelige fredsmuligheder – observationer, nyt fra NGO'er
- Journalistik – dagsaktuelle nyheder
- Formidling af den seneste forskning
- De sociale medier
- De bedste film, reportager og artikler fra verdens brændpunkter
- De bedste tiltag og cases for fred og udvikling

Forslag:

Vi udarbejder en langsigtet handlingsplan for udvikling fredsmuseet, hvori de eksisterende nordjyske museer medtænkes.

Vi henter inspiration i Memorial de Caen og andre tilsvarende museer.

Bestyrelsen tager de nødvendige initiativer og etablerer de økonomiske muligheder.

Fredsforskning

Vision

Fredsforskning

Aalborg skal være den by man tænker på hvis man vil uddanne sig til arbejde for fred og bæredygtig udvikling. I Aalborg finder man de relevante uddannelser på alle niveauer. Her finder man den forskning der belyser verdens politiske og forsyningsmæssige situation.

I Aalborg etablerer vi den indsigt der sikrer at vi ikke skaber os indbildte fjender. Her er altid en vilje til dialog – også som sidste udvej.

Aalborg skal være det sted hvor den relevante forskning nyder størst bevågenhed og giver mest præstige.

Unge mennesker skal begejstres omkring ideerne og brænde for en vigtig sag. De skal tænke – ”det er ikke blot en uddannelse. Det er noget jeg vil bruge mit liv på”.

Uddybning

Fredsforskning og -uddannelse

Forskningen kan være nye studieretninger eller dele af eksisterende studier som målrettes.

Med udgangspunkt i forskningen og de aktuelle behov oprettes nye professionsuddannelser og eksisterende uddannelser målrettes.

Det overordnede mål for de særlige uddannelser er altid at opfylde Aalborgs vision.

Politisk analyse

- Globale studier
- Der oprettes en lokal afdeling af DIIS, Dansk Institut for internationale studier

Historisk analyse

- Historiestudier med særlige fokusområder
- Historien bag aktuelle religiøse og nationale konflikter
- Grænsedragning og mindretalsproblematik

Bæredygtig udvikling

- Studier med udgangspunkt i hvert enkelt af FN's 17 Verdensmål.

Behandling af krigens ofre

- Samling- og uddannelse af den sundhedsfaglige ekspertise der gør det muligt at behandle krigsofre både fysisk og mentalt
- Rehabilitering af veteraner og integration af krigsskadede mennesker

Hjælp på stedet

- Internationale professionsuddannelser -beredskab, paramedicin, transport af nødhjælp mv. med udgangspunkt i FN's behov
- Internationale uddannelser til forebyggelse af konflikter eller befæstelse af fred og udvikling: Politi, retsvæsen, administration, sundhed og erhvervsliv

Forslag:

Vi etablerer et forum for samarbejde mellem byens uddannelsesinstitutioner og målretter studiemulighederne mhp. at opfylde Aalborgs vision.

Bestyrelsen tager de nødvendige initiativer og etablerer de økonomiske muligheder.

Fredsaktivisme

Vision

Fredsaktivisme

Johan Galtung, international konsulent i konfliktspørgsmål skriver: "Fred er ikke blot fravær af krig. Det har at gøre med den inderste del af dig selv – når du føler dig fri fra skyld eller synd. Ideen er så gammel som verden selv og er befordret af talrige religiøse tænkere. Det er svært at finde en definition på fred men den bæres af mennesker der bruger sig selv i en større sags tjeneste og måske selv finder fred derved".

I Aalborg samler vi alle gode kræfter om en fælles dagsorden og giver dem husly, synlighed, taletid, indsigt, netværk og økonomisk hjælp.

Uddybning

Fredsaktivisme

Til støtte for fred og bæredygtig udvikling findes en lang række internationale organisationer og NGO'er med forskellige dagsordener:

- Amnesty International
- Red Barnet
- Green Peace
- Verdensnaturfonden
- Røde Kors

Desuden findes en række vigtige organisationer under FN hvoraf de fleste er repræsenteret i FN Byen i København, herunder:

- WHO - Verdenssundhedsorganisationen
- WFP – FN's Fødevareprogram
- UNICEF – FN's Børnefond
- UNHCR – FN's Flygtningehøjkommissariat
- UNDP – FN's Udviklingsprogram

I Danmark er næsten 300 NGO'er samlede i CISU – Civilsamfund i Udvikling - for alle danske foreninger der er engageret i udviklingsarbejde.

De organisationer og NGO'er som kan tilslutte sig Aalborgs vision, kan tilbydes placering i Aalborg – under fælles tag med stor synlighed, netværk af ligesindede, sekretariat, audi-visuelle værksteder, teknisk support og tæt forbindelse med forskningsmiljøer.

I Aalborg etableres uddannelser målrettet frivilligt arbejde og arbejdet i internationale organisationer.

Unge med noget på hjertet og hjertet på rette sted skal finde en meningsfuld identitet.

Seniorer med tid, overskud og erfaring skal finde et værdifuldt mål for deres bestræbelser.

Forslag:

Vi etablerer et attraktivt NGO- miljø i Aalborg.

Sekretariatet afdækker de fysiske muligheder og faciliterer de aktuelle NGO'er vedr. etablering i Aalborg.

Bestyrelsen tager de nødvendige initiativer og etablerer de økonomiske muligheder.

Fredsinnovation

Vision

Fredsinnovation

Omfatter alle former for erhvervsaktiviteter der knytter sig til det internationale arbejde. Aktiviteterne udvikles i Aalborg eller flyttes til byen.

Administration, forskning og erhvervsliv arbejder målrettet sammen om nye løsninger og nye produkter til opfyldelse af Aalborgs vision.

Aalborg skal være center for iværksættelse, internationale organisationer, lagre og transport og for de sociale- og sundhedsorienterede tiltag der knytter sig til arbejdet for fred og bæredygtig udvikling.

Samarbejde med sårbare udviklings- eller katastrofeområder foregår i omhyggeligt tilpassede partnerskaber, ud fra en indsigt i- og respekt for den lokale økonomi og kultur.

Uddybning

Fredsinnovation

Der arbejdes allerede med en række projekter og produkter som har relation til Aalborgs vision. Arbejdet kan intensiveres og indgå i mange af de tiltag som virksomheder, uddannelsesinstitutioner, sygehuse og ikke mindst administrationen frembringer.

De fleste tiltag kan relateres til FN's 17 Verdensmål.

Listen herunder kan suppleres med alle de innovative ideer som løbende opstår i det målrettede arbejde for fred og bæredygtig udvikling:

- Integration - vi gør det bedre i Aalborg
- Internationale centre for krigsofre
- Veterancentre - veteranbehandling
- Teknik og IT – maskiner og software
- Teknisk medicin - robotter
- Jordbrug – klimatilpassede afgrøder
- Havbrug – bæredygtigt fiskeri
- Oplagring - nødhjælp og beredskab
- Transport – land-, luft-, og søtransport
- Præfabrikerede boliger - katastrofer
- Mobil infrastruktur – lokalt produceret
- Og..

Forslag:

Vi målretter arbejdet i Tænketanken til de aktuelle opgaver og etablerer et attraktivt samarbejde mellem byens uddannelsesinstitutioner, administration og erhvervsliv, som støtter igangværende initiativer og giver ideer til nye aktiviteter og produkter.

Bestyrelsen tager de nødvendige initiativer og etablerer de økonomiske muligheder.

Første skridt: Deltagelse i FN's Global Compact Cities Programme

Vision

Første skridt: Deltagelse i FN's Global Compact Cities Programme

Vi tager udgangspunkt i byen, som social enhed. Der findes byer som Aalborg overalt – byer af en passende størrelse hvor det er relevant at tale om en fælles identitet og en fælles vilje.

Formålet er at udveksle viden og international inspiration men også at sikre opmærksomhed og støtte til byer hvor krig og undertrykkelse er en del af hverdagen.

Uddybning

Forslag:

Vi tilmelder Aalborg Global Cities programmet ved borgmesterens henvendelse og underskrift.

Engagerer fra starten Aalborg som en "Førende By" og snarest mulig som "Innovativ by".

Formulerer et projekt som adresserer en kompleks problemstilling, eller udtrykker en vision - som er unik for Aalborg og engagerer byens ledelse, erhvervsliv og civilsamfund i arbejdet som Innovativ by. Bestyrelsen og sekretariatet tager de nødvendige initiativer og bestyrelsen etablerer de økonomiske muligheder.

Forslag til emne for Aalborg som innovativ by:

Hvordan etablerer vi et netværk af fredsbyer over hele jorden, som er i venskabelig kontakt med hinanden og vedvarende bidrager til hinandens tryghed og udvikling.

Hvordan binder vi byerne sammen med en effektiv kommunikation - hvor byerne hjælper sig selv og hinanden med at overholde Global Compacts principper og implementere dele af FN's 17 Verdensmål. Hvordan får vi de mest udsatte byer med i netværket.

De globale mål

Vision

FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling.

FN's 17 Verdensmål er en meget vidtrækkende aftale truffet i FN's Generalforsamling. FN har ingen magtmidler til at realisere og implementere målene.

FN kan alene facilitere, støtte, formidle, undervise mm. Uden engagement sker der ingenting.

De initiativer der skal opfylde målene skal igangsættes af regeringer, byråd, virksomheder og enkeltpersoner uden for FN systemet.

Aalborgs bedste mulighed er ud fra sin egen unikke målsætning at finde en særlig plads i forlængelse af FN-systemet – og i enighed med det etablerede FN Danmark. En del af de opgaver der i dag løses i København kan måske suppleres af en engageret indsats fra Aalborg og Nordjylland.

Uddybning

Den 2. august 2015 vedtog FN 17 bæredygtige udviklingsmål for 2030, som afløsning til 2015-målene. Foruden de 17 hovedmål er der ligeledes 169 delmål. Overskriften for de 17 udviklingsmål er:

1. Afskaf fattigdom.
2. Stop sult.
3. Sundhed og trivsel.
4. God uddannelse.
5. Ligestilling mellem kønnene.
6. Rent vand og sanitet.
7. Grøn energi.
8. Gode jobs og økonomisk vækst.
9. Innovation og infrastruktur.
10. Mindre ulighed.
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund.
12. Ansvarligt forbrug.
13. Beskyt planeten.
14. Liv under vand.
15. Liv på land.
16. Fred og retfærdighed.
17. Partnerskaber for fremtiden.

Forslag:

Sekretariatet analyserer hvert enkelt af de 17 verdensmål i forhold til de aktiviteter der pågår i Aalborg og Nordjylland – administration, erhvervsliv, uddannelse, forskning mv.

Sekretariatet faciliterer kontakten til FN og arbejder på at udvikle de nordjyske aktiviteter inden for de 17 verdensmål.

Tænketanken koordinerer input fra uddannelsesinstitutioner, administration og erhvervsliv, støtter igangværende initiativer og giver ideer til nye aktiviteter og produkter.

Bestyrelsen tager de nødvendige initiativer og etablerer de økonomiske muligheder.

Indhold

Faktablad

Kort om FN	16
Kort om FN i Danmark	18
Hvad er The Global Compact?	20
Hvad er Global Compact Cities Programme?	22
Case 1: Oslo, Norge	24
Case 2: Asker, Norge	25
Case 3: Berlin, Tyskland	26

Udarbejdet af:

Arkitekt Niels Eli Kjær Thomsen

Cand. mag. i Historie og Idéhistorie Jonas Larsen

Kort om FN

De Forenede Nationer blev grundlagt efter 2. verdenskrig den 24. oktober 1945 af 51 lande, der dermed forpligtede sig til at bevare freden gennem internationalt samarbejde og kollektive sikkerhedstiltag. Med et totalt medlemskab på **193 lande** er næsten alle verdens nationer i dag med i FN.

Når et land optages som medlem af de Forenede Nationer, betyder det, at de accepterer betingelserne i **FN-pagten**, som er en international traktat, der opstiller de grundlæggende principper for internationale forbindelser. Ifølge pagten har FN fire formål:

- At opretholde mellemfolkelig fred og sikkerhed gennem effektive fælles forholdsregler og ved fredelige midler bilægge stridigheder og fjerne faren i situationer som vil føre til brud på freden.
- At fremme venskabelige forhold mellem nationerne på grundlag af respekt for folkenes lige ret og selvbestemmelse.
- At tilvejebringe mellemfolkeligt samarbejde om at løse internationale økonomiske, sociale, kulturelle og humanitære problemer og om at styrke respekten for menneskerettigheder for alle mennesker uden forskel.
- At være et centralorgan for samordning af nationernes indsats til opnåelse af disse mål.

De Forenede Nationer er ikke en verdensregering og den udsteder ikke love. I stedet bidrager den til at løse internationale konflikter og til at formulere politikker i sager, der har betydning for os alle. I FN har alle medlemsstater – både store og små, rige og fattige og uagtet politiske holdninger og sociale systemer – en stemme til at blive hørt og en stemme at afgive i denne proces.

Pagten fastsætter i brede træk medlemsstaternes gensidige rettigheder og forpligtelser og beskriver organisationens seks centrale samarbejdsorganer.

- Generalforsamlingen
- Sikkerhedsrådet
- Det økonomiske og sociale råd
- Forvaltningsrådet
- Den internationale domstol
- Sekretariatet

Med undtagelse af Den internationale Domstol, som ligger i Haag i Holland, findes disse organer ved FN's hovedkvarter i New York.

14 andre organisationer er tilknyttet FN med betegnelsen særorganisationer. De arbejder på så forskellige områder som sundhed, landbrug, postvæsen og meteorologi. Derudover findes der 35 programmer, fonde og underorganisationer med specielle ansvarsområder. Disse organisationer, programmer mv. udgør sammen med FNs seks hovedorganer dét, som kaldes FN-systemet.

FN's vigtigste opgaver ligger indenfor hovedområderne:

- Fred og sikkerhed
- Menneskerettigheder
- Udviklingsaktiviteter
- Humanitære indsatser

Siden 2007 har FN engageret sig i en kontinuerlig reformproces, hvor organisationen har fokuseret på at styrke sin evne til at efterleve nye krav og levere vital hjælp så effektivt som muligt. Otte forsøgslande har gennemført reformer baseret på fire principper: en leder, et budget, et program og et kontor.

Kilde: Unrics hjemmeside

Kort om FN i Danmark

FN Byen

FN Byen i København er med sine cirka 1.300 ansatte, fordelt på ti forskellige FN-organisationer – verdens sjette største FN by blandt donorlande.

Det danske udenrigsministerium og FN har sammen besluttet at samle FN organisationerne i FN Byen på Marmormolen i Københavns Nordhavn. Første del af byggeriet stod færdigt i foråret 2012.

”Ved at samle FN-organisationerne under ét tag kan Danmark yde sit bidrag til at højne og effektivisere samspillet organisationerne imellem. Det er en central dagsorden for Danmark og for FN-systemet” sagde daværende udviklingsminister Ulla Tørnæs, da projektet blev lanceret.

De ti FN-organisationer, der deler adresse, er:

- UNOPS (FN's kontor for projektledelse),
- UNIDO (FN's organisation for industriel udvikling),
- UNDP (FN's Udviklingsprogram),
- WHO (FN's Sundhedsorganisation),
- UNICEF (FN's Børnefond),
- WFP (FN's Fødevarerprogram),
- UNFPA (FN's Befolkningsfond),
- UNEP (FN's Miljøprogram),
- UNHCR (FN's Flygtningehøjkommissariat)
- UN WOMEN (FN's organisation for ligestilling og forbedring af kvinders forhold).

FN byen er fremtidssikret, så der er mulighed for at huse op mod 1.700 ansatte, hvis det bliver nødvendigt.

Kilde: FN Byens hjemmeside

UNICEFS Verdenslager

København ligger i en fordelagtig tidszone i forhold til det meste af verden. Derfor har flere FN-organisationer valgt at placere sine indkøbsafdelinger her.

Desuden har byens strategiske placering i forhold til luft- og skibsfragt har været afgørende for, at UNICEF har placeret sit verdenslager – på størrelse med tre fodboldbaner – i Københavns Nordhavn. Hvert år passerer ca. 60.000 kubikmeter gods gennem lagret, først og fremmest medicin, hospitalsudstyr og uddannelsesmateriale til at hjælpe børn rundt om i verden.

Den nære adgang til både en international lufthavn og en international havn udgør store fordele. Desuden er transporttiden fra København forholdsvis kort både med fly og skib – specielt til Afrika, som er det kontinent, der tager imod størstedelen af FN's nødhjælp.

Cirka 90 procent af alt gods sendes med skib, mens det resterende sendes med fly. UNICEF deler sine lagerlokaler med andre FN-organisationer som FN's Flygtningeorganisation, UNHCR og FN's fredsbevarende styrker, DPKO.

Fragtomkostninger fra Vesteuropa og København er lave, hvilket skyldes en stor udskibning af tomme containere, da importen herfra er større end eksporten.

Dertil har København god IT-kommunikation, høj sikkerhed for både personale og varer og politisk stabilitet, hvilket udgør et godt udgangspunkt for indkøbsvirksomhed.

Kilde: Ulandsnyt's hjemmeside

Hvad er The Global Compact?

UN Global Compact (UNGC) er verdens største Corporate Social Responsibility (CSR) initiativ. Projektet er opbygget om en principbaseret rammesætning. Principperne er udstukket af FN i fire kategorier og ti universelle principper. Det er disse principper, man skal underskrive for at komme i betragtning som deltager.

UNGCs ti universelle principper er:

Menneskerettigheder

1. Virksomheden bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt proklamerede menneskerettigheder inden for virksomhedens indflydelsesområde.
2. Virksomheden skal sikre, at den ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne.

Arbejdstagerrettigheder

3. Virksomheden bør opretholde frihed til organisering og anerkende arbejdstagers ret til kollektive forhandlinger.
4. Virksomheden bør støtte afskaffelsen af alle former for tvangsarbejde.
5. Virksomheden bør støtte en effektiv afskaffelse af børnearbejde.
6. Virksomheden bør støtte afviklingen af diskrimination i arbejds- og ansættelsesforhold.

Miljø

7. Virksomheden bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer.
8. Virksomheden bør tage initiativ til at fremme større miljømæssig ansvarlighed.
9. Virksomheden bør opfordre til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier.

Anti-korruption

10. Virksomheden bør modarbejde alle former for korruption, inklusiv økonomisk udnyttelse og bestikkelse.

Disse 10 principper er opsummeret i UNGC to målsætninger:

”Mainstream the ten principles in business activities around the world”.

”Catalyse actions in support of broader UN goals, such as the Millennium Development Goals (MDGs) and Sustainable Development Goals (SDGs)”.

UNGC fungerer på den måde at virksomheder eller organisationer tilslutter sig de ti principper. Dette gøres ved at tage kontakt til Dansk Industri (Sara Krüger Falk, e-mail sakf@di.dk eller Hanna H. Salameh, e-mail: hasa@di.dk). Her igennem kan man få information om projektet eller rådgivning i, hvordan man tilslutter sig.

Den normale procedure er tre-ledet:

1. Virksomheden eller organisationen gennemser de online ansøgningskemaer.
2. Herefter forfattes et brev til FNs Generalsekretær hvori man, for det første, tilslutter sig de ti principper; for det andet, udtrykker engagement i forhold til at støtte udbredelsen af disse; og for det tredje accepterer at indsende et årligt Communication on Progress. Dette brev går kort sagt ud på, at virksomheden forpligter sig på at sende et brev ud til sine interresenter, der erklære støtte til FNGC.
3. Når brevet er underskrevet af virksomhedens direktør, kan ansøgningskemaet up-loades sammen med det underskrevne brev.

The Global Compact Nordic Network

Nordiske lande, der tilslutter sig FNGC kan melde sig ind i Global Compact Nordic Network. Her igennem kan man udveksle erfaringer med andre nordiske virksomheder eller organisationer.

Det nordiske netværk tæller i skrivende stund mere end 200 virksomheder. Blandt virksomhederne kan nævnes: A.P. Møller – Maersk, Arla Foods AMBA, Carlsberg Breweries A/S, COOP Danmark A/S, COWI A/S, Dansk Erhverv, Danske Bank, Deloitte Danmark, m.fl.

Hvad er Global Compact Cities Programme?

1. underskrivende byer

- forpligtelse til FN Global Compacts 10 principper.
- byens ledelse skal bestræbe sig på at opmuntre byens firmaer til at slutte sig til The Global Compact.

2. førende byer

- holistisk tilgang til omfattende urbane tiltag.
- dele resultater, case studies, publikationer, og tage del i og arrangere events.

3. innovative byer

- adresseren af en kompleks og tilsyneladende uløselig problemstilling.

UN Global Compact Cities Programme (UNGCCP) er den urbane del af UN Global Compact.

”Byer har potentiale til at gøre enorme fremskridt i at skabe bæredygtige samfund”.

”I overensstemmelse med ånden i Global Compact Cities Programme fokuseres på samarbejdet mellem alle niveauer i den politiske ledelse, erhvervslivet og civilsamfundet som en mekanisme til at finde konkrete løsninger på tilsyneladende uløselige urbane sociale, økonomiske og miljømæssige problemer”.

Denne fremgangsmåde betegnes som Melbourne Modellen, og blev udarbejdet i 2003. Modellen, i sin oprindelige form, modtog kritik for ikke at stille nogen krav til overvågningen af virksomhedernes overholdelse af samarbejdet. For at imødekomme nogle af disse kritikpunkter er modellen siden hen blev raffineret med introduktionen af mere målbare kriterier under fire kategorier: Økonomi, økologi, politik og kultur.

UNGCCP omfatter en række byer over hele verden og forvaltes af et internationalt sekretariat på Global Cities Institute på RMIT University i Melbourne, Australien.

Der er tre niveauer for en bys deltagelse i UNGCCP.

1. Underskrivende byer

Den politiske leder på højeste niveau – borgmesteren, sender et brev (formular) til FN's generalsekretær hvor den undertegnende by forpligter sig til at overholde og fremme de 10 principper i FN's Global Compact.

2. Førende byer

Førende byer og regioner er initiativtagere til positive urbane forandringer. De har generelt en dedikeret bæredygtighedsplan med holistisk tilgang. De er opsat på at opbygge modstandsdygtige, bæredygtige og levende byer.

Førende byer deler deres resultater og udfordringer med det bredere UNGCCP-netværk.

3. Innovative byer

Innovativ by er det højeste niveau af engagement i Cities Programme. Det er en by der er anerkendt for at adressere en kompleks eller tilsyneladende uløselig problemstilling. Dette sker gennem et mangeårigt projekt med en transformativ kvalitet og engagerer den

politiske ledelse, erhvervslivet og civilsamfundet i en holistisk udvikling og gennemførelse af projektet.

Alle byer og regioner som har underskrevet Global Compact engagementet kan få adgang til Cities programmets ressourcer og værktøjer. Byer kan deltage på alle tre niveauer samtidig.

Global Compact Cities omfatter ca. 100 byer fordelt over hele verden. I Europa deltager ca. 30 byer. I Skandinavien deltager alene Oslo og Asker i Norge.

Byerne er fordelt på de tre niveauer med flest på niveau 1 og 2. Niveau 3 byer omfatter i alt 18 byer, heraf 5 i Europa.

Niveau 3 byer er alle kendetegnede ved de innovative forskningsprojekter. Til eksempel kan nævnes Asker i Norge som (måske) overraskende arbejder holistisk med emnet: "Forebyggelse af korruption og uetisk adfærd ved at arbejde sammen".

I Europa er der på nuværende tidspunkt fem byer, der er listet som innovative byer i UNGCCP:

1. Le Havre, Frankrig: Sustainable Tourism
2. Berlin, Tyskland: Berlin as a Health Care Centre
3. Leeuwarden, Holland: WaterCampus
4. Asker, Norge: Preventing Corruption and Unethical Behaviour
5. Plock, Polen: Diversification of Economy of Plock

GCCP har hverken et sekretariat i FN-byen i København, eller noget andet sted i Danmark. Man kontakter derfor administrationen "international secretariat", som er lokaliseret på "Global Institute" på RMIT University i Melbourne Australien. Her kan man få information og vejledning om, hvordan man tilslutter sig Cities Programme.

Tilslutningen foregår på følgende måde:

Man gennemser et online ansøgningskema. Når dette er gjort underskriver Borgmesteren et brev til FN's general sekretær, i hvilket byen tilslutter sig de ti principper. Nu kan ansøgningskemaet og tilslutningsbrevet up-loades. Herefter venter man på kontakt fra Direktøren for FNGC, den danske Lise Kingo. Man er nu optaget i FNGCCP, og kan modtage støtte i form af anerkendelse og vejledning.

På nuværende tidspunkt er der ikke oprettet et nordisk netværk under Cities Programme på linie med FNGCEN, da de eneste nordiske byer der deltager i programmet er Oslo og forstaden Asker.

Case 1: Oslo, Norge

Status

Oslo Kommune har ikke en afdeling til UNGCCP. Projektet varetages af forskellige kommunale repræsentanter.

Ifølge UNGCCPs hjemmeside er Oslo på nuværende tidspunkt ved at udarbejde endnu et "joint-purchase" indenfor medicinalindustrien.

Kontakt:

Katja Khardikova

Corporate Social Responsibility Rådgiver

katja.khardikova@uke.oslo.kommune.no

Case

Oslo har været medlem af UNGCCP siden 2012, og deltager på engagementsniveau 2. Oslo fungerer som førende by indenfor målsætningen:

"Fælles rammesættende aftaler for overvågningen af etiske standarder i forsyningskæden for godsindkøb."

Oslos kommunale afdeling for Udvikling og Kompetence har formuleret denne målsætning, og på nuværende tidspunkt deltager mere end 60 offentlige instanser lokalt og globalt.

Mod betaling stiller afdelingen for godsindkøb rådgivning vedrørende etisk kontraktudformning og -opfølgning til rådighed for blandt andet Norges største internationale virksomheder. Ligeledes kan afdelingen facilitere overvågning af produktionsomstændigheder i ind- og udland.

Projektet er startet på tværs af flere kommunale afdelinger og støttes af Børn- og ligestillingsdepartementet i Norge. En vigtig del af Oslo kommunes erfaringshåndtering er at dele de indsamlede revisioner i en 'Godsindkøbs Portal'.

Blandt afdelingens delprojekter kan nævnes en fællesaftale for kravene til arbejdstøj og fodtøj på byggepladser, der stiller strenge krav til byggepladsledelsen. Undervejs er en lignende aftale for kravene til redskaber og udstyr i medicinalindustrien.

Case 2: Asker, Norge

Status

Asker kommune har på nuværende tidspunkt hverken en afdeling eller kontaktperson tilknyttet UNGCCP.

Det har ikke været muligt at oprette direkte forbindelse til forskningsprojektet.

Case

Med innovationsprojektet: ”Forhindring af korruption og uetisk opførsel ved samarbejde” blev Asker Kommune i 2008 medlem af UNGCCP på engagementsniveau 3.

Projektet fokuserer på undersøgelser i det finansielle nærområdes forståelse af korruption, og på hvordan kommunen og nøgleorganisationer kan samarbejde om at afhjælpe korruption.

Med et stadigt stigende antal organisationer der etablerer systemer til at vurdere og risikohåndtere svindel og korruption, adresserer Asger Kommunes problemstillingen:

”Hvordan kan man vurdere effektiviteten af disse systemer designet til at forhindre svindel og korruption, og hvordan kan man vurdere hvor modstandsdygtig en organisation rent faktisk er?”

I Asker er der oprettet et sekretariat med henblik på at:

1. Frembringe og kombinere idéer, viden, erfaring og resourcer;
2. Skabe interesse og legitimitet for projektet i lokalområdet;
3. Bidrage til gennemsigtighed, selvtilid, ordentlige forhold og samarbejde.

Nøgledelegerne i projektet består af en række aktører fra både civilsamfundet, den private sektor og den offentlige sektor.

Case 3: Berlin, Tyskland

Status

Berlin arbejder på nuværende tidspunkt på projektet "Active Health" uden egentlig forbindelse til UNGCCP.

Forskningsprojektet har taget afsæt i det globale program, for efterfølgende at forlade det. Ifølge projektansvarlig Dr. Hilde Hansen, har det været et aktivt valg fra projekts side, ikke fordi man var utilfreds med programmet, men mest af praktiske årsager

Kontakt:

Dr. Hilde Hansen
hansen@bgz-berlin.de

Case

Da Berlin indtrådte i UNGCCP i 2006 var det som den første europæiske storby. Innovationprojektets formål har været at lancere GBZ. En sammenslutning af den private- og offentlige sektor, der initierer underprojekter af forskellig karakter.

Pilotprojektet "Active Health" adresserer især de to kerneproblemstillinger i fænomenet "Metropolitan Health": nemlig sundhedsproblemer opstået specifikt for borgere med en indvandrerbaggrund og sundhedspolitiske udfordringer opstået på baggrund af demografiske skift i storbyområderne.

"Active Health" har til mål at inddrage den store del af Berlins borgere med en indvandrerbaggrund i sundhedssystemet, og er blot et af de mange tiltag innovationsprojektet kører sideløbende.

GBZs oprindelig strategi er inddelt i kategorier:

GBZ søger at adressere:

1. Børns psykiske helbred
2. Hiv/aids behandling og forhindring
3. Demografiske udfordringer i urban sundhedspleje
4. Specifikke sundhedsbehov for borgere med indvandrerbaggrund

Planlagte handlinger:

1. At etablere et privat/offentligt partnerskab mellem Berlins kommune og de to største private aktører indenfor klinik og sundhed (Vivantes og Charite)
2. At udbygge og forbedre sundhedsplejen i de tyske medlemsvirksomheder i The Global Compact, og dele erfaringerne med andre medlemmer af UNGCCP i- og udenfor Tyskland

Ønskede resultater:

1. At forbedre sundhedstilstanden i storbyområder
2. At fremme en tværfaglig udveksling af ideer og erfaringer
3. At etablere langtidsholdbare fremgangsmåder på tværs af storbyens sundhedssystem

